

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/15/2012
Identifikačné číslo spisu:	2011200535
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:2011200535.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu MAX - AS, spol. s r. o., so sídlom Čučmianska dlhá 43, Rožňava, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mojžiš a Partneri, s. r. o., so sídlom Karadžičova 8/A, Bratislava, proti žalovanému Daňovému úradu Šaľa, so sídlom P. Pázmáňa 51/19, Šaľa, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí žalovaného z 19. novembra 2010, č. 618/230/37811/2010/BARA, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 12. januára 2012, č. k. 14S/78/2011-77, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu o d m i e t a .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zastavil konanie, pretože z obsahu žaloby a pripojeného administratívneho spisu zistil, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Krajský súd vychádzajúc z obsahu žaloby podanej dňa 10.02. 2011 na Okresnom súde v Galante a jej doplnenia z 01.12.2011 a z obsahu pripojeného administratívneho spisu svoje rozhodnutie odôvodnil aj ustanovením § 247 ods. 1 až 3 a § 250 ods. 4 OSP, a tým, že jednou zo základných podmienok pre podanie žalobného návrhu podľa § 249 OSP je preukázanie, že sa napáda buď právoplatné prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok (§ 247 ods. 3 OSP) alebo, že napáda právoplatné rozhodnutie odvolacieho orgánu, vydané po (efektívnom) vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 247 ods. 2 OSP); žalobca však podanou žalobou napáda prvostupňové rozhodnutie bez ohľadu na to, že má vedomosť o existencii odvolacieho rozhodnutia, ktorým podľa jeho vyjadrenia odvolanie bolo zamietnuté, a okrem toho v stanovenej lehote žalobu nedoplnil o náležitosti vyžadované zákonom, pričom tento nedostatok bráni vecnému vybaveniu žaloby. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 druhá veta v spojení s 246c OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca dňa 06.02.2012 o 18:52 hod. telefaxom odvolanie, ktoré doplnil písomne dňa 15.02.2012 včítane uvedenia dôvodov, keď na poštovú prepravu toto doplnenie odvolania bolo podané dňa 10.02.2012.

Odvolanie žalobca odôvodnil tým, že dodatočný platobný výmer (rozhodnutia žalovaného č. 618/230/37811/2010/BARA zo dňa 19.11.2010, ktorým žalovaný vyrubil žalobcovi podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. [zákon o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov účinný do 31.12.2011 (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“)] rozdiel dane z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2008 v sume 49.025,02 eura mu bol doručený spôsobom fikcie doručenia dňa 10.12.2010, a že o dodatočnom vyrubení dozvedel až z rozhodnutia o uložení pokuty č. 728/230/431/11/Mel zo dňa 07.01.2011 a do uvedeného dátumu nemal o existencii predmetného rozhodnutia žiadnu vedomosť. Proti predmetnému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie a súčasne žiadal odpustenie zmeškania lehoty. Daňový úrad Rožňava oznámením zo dňa 22.03.2011 pod č. 728/230/7785/11/Mel oznámil žalobcovi, že neodpúšťa zmeškanú lehotu na podanie odvolania, z dôvodu, že žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty bola podaná po lehote 30 dní odo dňa, keď odpadli dôvody zmeškania. Daňový úrad Rožňava oznámením zo dňa 22.03.2011 pod č. 728/230/7791/11/Mel žalobcovi oznámil, že zamietla odvolanie žalobcu ako daňového subjektu podľa ustanovenia § 47 ods. 5 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb. z dôvodu, že bolo podané po určenej lehote.

S odvolaním sa na výzvu krajského súdu (uznesenie z 26.10.2011, č. k. 14S/78/2011-72) citujúc ustanovenia § 43 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 OSP žalobca opravil svoj žalobný návrh v časti označenia žalovaného tak, že za žalovaného označil Daňový úrad Rožňava, ul. Zeleného stromu 1822/10, Rožňava; v časti rozhodnutia, ktoré napáda, označil žalobca „Oznámenie Daňového úradu Rožňava č. 728/230/7791/11/Mel zo dňa 22.03.2011“, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu, a súčasne označil aj rozhodnutie Daňového úradu Šaľa 618/230/37811/2010/BARA zo dňa 19.11.2010, ktorým bol vyrubený žalobcovi ako daňovému subjektu podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. rozdiel dane z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2008 v sume 49.025,02 eura.

V časti žalobného petitu navrhol, aby súd po preskúmaní napadnutých rozhodnutí, rozhodnutia oboch správnych postupom podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/ OSP zrušil a vrátil vec žalovanému správnomu orgánu na ďalšie konanie.

V závere svojho odvolania žalobca uviedol, že „týmto žiada, aby Krajský súd v Trnave rozhodol o jeho odvolaní proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S/78/2011-77 zo dňa 12.01.2012, ktorým zastavil konanie tak, že odvolaniu žalobcu vyhovie“.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nemožno vecne vybaviť.

Z obsahu pripojeného spisového materiálu je zrejmé, že napadnuté uznesenie bolo žalobcovi doručené dňa 20.01.2012 v súlade s ustanovením § 49 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania žalobcovi začala plynúť dňom 21.01.2012 (§ 57 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a jej koniec pripadol na deň 04.02.2012, t. j. na sobotu. Z tohto dôvodu posledným dňom na podanie odvolania bol pondelok 06.02.2012 (§ 57 ods. 2 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP). Odvolanie žalobca podal faxovým podaním dňa 06.02.2012 a na poštovú prepravu, kedy bolo faxové podanie doplnené až 10.02.2012. Uznesenie krajského súdu obsahovalo správne poučenie o lehote na podanie odvolania.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá a druhá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti.

Podľa § 204 OSP odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia (§ 204 ods. 2 OSP).

Podľa § 42 ods. 1 veta prvá, tretia a štvrtá OSP podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

Trojdňová lehota na doplnenie podania urobeného telefaxom (§ 42 ods. 1 OSP) je lehotou procesnou; pre jej počítanie, plynutie a zachovanie platia ustanovenia § 55 a § 57 OSP (vrátane jeho odseku 3). Opačný výklad, t. j. interpretovať zachovanie tejto lehoty ako výnimku zo všeobecného pravidla, nemá oporu v zákone a bol by aj v rozpore s účelom, ktorému má táto lehota slúžiť (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/219/2007 z 26.02.2008).

Podľa § 136 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov telefaxové podania doručené súdu mimo úradných hodín sa opatRIA odtlačkom podacej pečiatky v deň ich prevzatia podateľňou; pre ďalšie súdne konanie je rozhodujúci dátum ich skutočného doručenia súdu.

Podľa § 57 ods. 3 OSP lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Odvolanie ako iné podanie možno v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 42 ods. 1 OSP podať písomne, ústne do zápisnice, telegraficky alebo telefaxom. Len ak účastník občianskeho súdneho poriadku podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa telefaxom v posledný deň odvolania a toto podanie do troch dní doplnil predložením jeho originálu, má toto telefaxové odvolanie účinky riadne a včas podaného odvolania.

V preskúmvanej veci bolo z obsahu spisu preukázané, že odvolanie žalobca podal telefaxom dňa 06.02.2012 o 18:52 hod. (č. l. 80) a ten istý deň a hodinu faxové podanie došlo krajskému súdu (potvrdenie na č. l. 84) pričom listy č. 81 a 82 prešli prázdne. Trojdňová procesná lehota na jeho doplnenie odvolanie tak začala žalobcovi plynúť dňom 07.02.2012 a uplynula dňom 09.02.2012 (štvrtok). Doplnené odvolanie však žalobca podal na pošte až v piatok dňa 10.02.2012 pozri pripojená obálka za č. l. 87).

Podľa § 218 ods. 1 písm. a/ OSP odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Vychádzajúc aj z argumentácie Ústavného súdu Slovenskej republiky v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 305/2011 z 12.01.2012, že včasnosť podania opravného prostriedku (odvolania) urobeného telefaxom treba posudzovať na základe okamihu jeho doručenia všeobecnému súdu, neostávalo v danej veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky iné, ako odvolanie žalobcu odmietnuť ako oneskorene podané.

Vzhľadom na odmietnutie odvolania sa najvyšší súd síce nemohol zaoberať meritom veci, napriek tomu nad tento rámec považuje za potrebné dať žalobcovi, byť zastúpenému kvalifikovaným advokátom, do pozornosti, že ustanovenie § 247 ods. 2 OSP treba vykladať v súlade s podstatou a účelom súdneho preskúmvania zákonnosti správnych rozhodnutí v správnom súdnictve tak, že zásadne bude predmetom preskúmvania právoplatné správne rozhodnutie, proti ktorému podal žalobca v priebehu správneho konania riadny opravný prostriedok, ak bol účastníkom tohto konania a ak je riadny opravný

prostriedok prípustný (k tomu pozri bližšie napr. Rs 31/2011 ZSP alebo aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 341/2010-27, z ktorého je zrejmé, že „predpokladom založenia právomoci všeobecného súdu na preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je existencia právoplatného rozhodnutia po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú v správnom konaní“).

Zákonný postup upravený ustanovením v druhej hlave piatej časti OSP teda neumožňuje súdne preskúmanie prvostupňového rozhodnutia, proti ktorému zákon pripúšťa podanie riadneho opravného prostriedku - odvolania v správnom konaní, resp. v danej veci v daňovom konaní (k tomu pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/48/2008 z 03.09.2008 - ASPI ID JUD36522SK).

V zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote od doručenia rozhodnutia správneho orgánu (§250b ods. 1 OSP) mohol žalobca napadnúť žalobou podľa druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 3 OSP) oznámenie o zamietnutí odvolania (§ 47 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb.), nakoľko v zmysle nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky i rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.01.2009 sp. zn. I. ÚS 354/08-50, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.04.2002 sp. zn. 6SŽ/196/2001) môžu byť predmetom preskúmania súdom i rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb (k tomu pozri napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/18/2011 z 24.05.2011 alebo sp. zn. 6Sžo/29/2011 z 26.10.2011 - www.nsud.sk). Nebolo ani vylúčené pokúsiť sa o využitie mimoriadnych opravných prostriedkov v daňovom konaní.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež poukazuje na zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 146 ods. 2 OSP per analogiam, keďže odmietnutím odvolania nedošlo k jeho vecnému vybaveniu a žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.